Nr. 281. w Wtorek dnia 30. Listopada 1858.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA: ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY: 1 sgr. 3 fen. od wiersza na ¼ szerokości przyjmują się tylko w expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość.

Londyn, 29. Listopada. — Według nadeszłych wiadomości z Nowego Jorku z d. 16. b. m., flota amerykańska otrzymała rozkaz do wystąpienia przeciw flibustierom. Z Meksyku donoszą, że z wyjątkiem stolicy, cały kraj dzierzy stronnictwo liberalne. W Nowym Jorku źle szły interesa na giełdzie tamecznéj, kurs na Londyn 109⅛ 109¼, bawełna w cenie stała téj saméj, cukier i tabaka trzymały się dobrze w cenie. Parowiec »Vanderbilt« przybił do Nowego Jorku.

Berlin, 30. Listopada. — J. kr. w. książe rejent raczył nadać w imieniu Najj. Pana: ces. francuskiemu posłowi kr. v. Salignac Fenelon w Frankfurcie n. M. order orła czerwonego 1. kl., ces. francuskiemu pierwszemu sekretarzowi legacyjnemu Tillos w Bernie order orła czerwonego 3. kl., ces. francuskiemu sekretarzowi legacyjnemu margr. Simeon w Bernie i proboszczowi Gnyskiemu w Kopincu, w powiecie gliwickim, order orła czerwonego 4. kl., tudzież strzelcowi Moellerowi w drugim batalionie strzelców medal na wstążce za ocalenie życia.

Berlin, 29. Listopada. — Jenerał adjutant Najj. króla jenerał porucznik v. Gerlach wrócił tu z Meran i miał posłuchanie u J. kr. w. księcia rejenta.

— Dzisiejszy Staatsanzeger zamieszcza najwyższe rozporządzenie z d. 24. b. m., dotyczące zwołania sejmu prowincyalnego w proincyi szląskiéj hrabstwie Glacu i margrabstwie dolnéj Luzacyi na dzień 12. Grudnia r. b. do Wrocławia.

— Były naczelny prezes prowincyi reńskiéj p. v. Kleist Retzow nie otrzyma żadnego urzędowania i uda się do swoich dóbr Kikow, które posiada w Pomeranii, niedaleko Polcina.

— Börsen-Zeitung pisze: znów mówiono w dniach ostatnich, że ministrowie handlu i sprawiedliwości wystąpią z gabinetu. Z tego powodu uznaliśmy za rzecz stósowną o tem wspomnieć. — Oprócz niéj pisze także Magdeburgska korrespondencya, że obiegały pogłoski o podaniu się do dymisyi pana v. der Heydta. Czyli to prawda, trudno jéj stwierdzić. Minister sprawiedliwości Simons natomiast oświadczył, że ma zamiar w skutek nadwątlonego zdrowia (cierpi na oczy) złożyć swoje urzędowanie, skoro tylko kodeks handlowy ukończy.

— Norddeutsche Zeitung pisze z Berlina: we względzie zmian, jakie nastąpić mają w armii pruskiéj, o których wspomniał w mowie swéj książe rejent do ministrów, przedłożonym został plan ministerstwu wojennemu, względem wcielenia landwery do liniowego wojska. Podobno pułki landwery mają być rozwiązane, natomiast pułki liniowe mają być o jednę trzecią rekrutów powiększone, a następnie pułki być podzielone na 6 batalionów, gdy teraz liczą tylko trzy bataliony. Według nowego planu siła wojenna pułków ma być uzupełniona w ten sposób, że żołnierze po trzechletniéj służbie należeć będą do rezerwy, a z rezerwy wedle potrzeby mogą być powołani do linii i tym sposobem zastąpić landwerę. Za wcieleniem dotychczasowych batalionów landwery do stojącego wojska wstąpią oficerowie landwerowi w stosunek oficerów liniowych na urlopie przebywających, którzy nakształt landwerzystów odtąd rezerwistów odbywać będą służbę w linii. Celem obsadzenia stałych posad oficerskich w nowych batalionach, będzie trzeba pomnożyć liczbę oficerów i jak się zdaje na każdy pułk ma być zamianowanych sześciu nowych kapitanów sztabowych. Celem zorganizowania tych batalionów i posad oficerskich ma być podwyższony etat wojskowy o 3 miliony tal. i w téj mierze na przyszłym sejmie będą podane projekta. Równie powiększone mają być pensye oficerom niższych stopni. W skutek tego planu przedłożonego ministerstwu wojny, wydano w tych dniach okólnik polecający pułkom, aby swoich aspirantów na oficerów przypuszczały do egzaminów bez względu czy są wakanse lub nie, aby liczba potrzebnych oficerów do trzech przybyć mających batalionów w każdym pułku była uzupełnioną. Czyli w skutek tego okólnika ma być zaprowadzona równa liczba oficerów we wszystkich pułkach, lub też w skutek wcielenia landwery do liniowego wojska mają być posady oficerskie pomnożone, na teraz orzec tego niemożemy. Czas to najlepiéj wyjaśni.

— Ministeryalna Preussische Zeitung zamieszcza spis alfabetyczny nowych deputowanych, którzy wybrani zostali na dniu 23. b. m. Z tego spisu wyczytujemy 105 deputowanych, którzy zasiadali w izbie deputowanych od r. 1856 do 1858. Siedmnastu deputowanych zostali wybrani po razy kilka i tak pp. minister v. Auerswald pięć razy, nadburmistrz Grabow cztery razy, hr. v. Schwerin 4 razy, minister v. Patow 3, v. Beckerath, Blömer, naczelny prezes v. Bonin, Eckstein, tajny radzca Mathis, Milde, Pelzer, August Reichensperger, Scheller, v. Schelwitz, Veit, Georg, v. Vincke, v. Vincke Olbendorf po dwa razy, także na tych 17 deputowanych przypada 42 wybory. przypuszczając że wszyscy przyjmą wybór, przeto potrzeba będzie w ich miejsce, gdzie nieprzyjmą, powtórzyć 24 wybory.

Gdańsk, 25. Listopada. — W roku bieżącym rozpoczęto tu roboty około szańca jezuickiego, celem wzmocnienia fortyfikacyi gdańskich od strony południowozachodniéj. Budowa ta dopiero w trzech latach będzie ukończona. Gdańsk temi fortyfikacyami zostanie silnie wzmocniony i na przypadek oblężenia stanowić będzie silną pozycyą około tego szańca jezuickiego i na Hagels i Bischofsbergu.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 24. List. — Apolinary Zagórski, (znany zaszczytnie z ścisłych prac naukowych a mianowicie Gawęd naukowych w Gazecie warszawskiéj) w wieku lat 29, d. 22. Listopada przeniósł się do wieczności.

— Podaliśmy niedawno w kilku numerach dziennika naszego ważniejsze ogólne wiadomości statystyczne tyczące się ludności, rolnictwa, przemysłu rękodzielnego i fabrycznego, dochodu miast w Król. Polskiem w r. 1855, wyjęte ze sprawozdania złożonego cesarzowi przez księcia namiestnika o stanie Król. Polskiego i działaniach rządu w tymże roku. Uzupełniamy tę wiadomości zamieszczeniem z tego sprawozdania cyfr statystycznych tyczących się szczególnych wydziałów rządu Królestwa.

Z wydziału spraw wewnętrznych podajemy następujące wiadomości statystyczne:

Instytucye dobroczynne. Szpitali w 1856 r. było w Królestwie 57; w nich udzielono pomoc lekarska 64,287 chorym; z tych wyzdrowiało i wyszło 48,932, umarło 10,947, pozostało na r. 1856 4408. Stosunek śmiertelności w szpitalach był w owym roku jak 1 do 10. — W domach schronienia znajdowało się przecięciowo dziennie 1038 osób, umarło w nich w stosunku jak 1 do 33. W zakładach wychowania sierot znajdowało się przecięciowo dziennie 526 dzieci. W instytucie głuchoniemych i ociemniałych było wychowańców 135. W domu podrzutków przy szpitalu Dzieciątka Jezus było podrzutków 5610. W salach ochrony było przychodzących dzieci dziennie 501. Warszawskie tow. dobroczynności składało się z 255 członków. W dwóch instytucyach dobroczynno-poprawnych w Warszawie (dom przytułku i pracy i instytut moralnie zaniedbanych dzieci) znajdowało się 940 osób. W pozostałych parafialnych domach schronienia znajdowało się osób 1582. Dochody instytutów dobroczynnych wynosiły 760,570 rs. Kapitały fundacyj dobroczynnych prywatnych wynosiły rs. 1,137,576.

Co się tyczy dróg i komunikacyj. Długość gościńców bitych kosztem rządu utrzymywanych wynosiła 2159 wiorst (7 wiorst na milę jeogr.). Z liczby 1589 wiorst gościńców bitych 2go rzędu, które mają być budowane i utrzymywane środkami miejscowemi, zrobiono w 1855 r. 41 wiorst, tak iż wówczas długość tych dróg bitych 2go rzędu wynosiła 738 wiorst. Rozciągłość dróg wodnych na rzekach spławnych i kanałach wynosiła 2667 wiorst; w téj liczbie na Wiśle 565 wiorst. — Dróg żelaznych w użyciu 307½ wiorst (droga żelazna warszawsko-wiedeńska); na nich w ciągu roku przewieziono podróżnych 325,359, towarów i ciężarów 5,238,845 pudów; dochód z nich wynosił 715,000 rs., rozchód na utrzymanie drogi i ruchu na niéj 588,000 rs.

Z wydziału sprawiedliwości. Spraw karnych wszelkiego rodzaju było 21,215 a z pozostałymi z upłynionego roku 37,736 (o 20,278 mniéj jak w r. 1854). W sprawach tych dochodzono 51,769 przestępstw. Załatwiono ostatecznie spraw karnych: przez wydanie wyroków 3571, przez umorzenie spraw 24,257, razem 27,828 o (6614 mniéj niż w r. 1854). W tych sprawach karnych rozpoznawane były następujące przestępstwa i wykroczenia: przeciw religii i naruszeniu przepisów ją ochraniających 241 (mniéj o 67 niż w roku 1854); o świętokradztwo 44 (mniéj o 11); o krzywoprzysięstwo 141 (mniéj o 57); o uwłaczające osobie cesarza wyrazy 3 (mniéj o 7); przeciw porządkowi i administracyi kraju 9388 (między nimi: o nadużycie władzy 46, o nieprawne postępowanie urzędników 24, przestępstw i wykroczeń urzędników policyjnych 572); przestępstw przeciwko własności i dochodom skarbowym 320, (w téj liczbie o fałszowanie kredytowych papierów 9); przestępstw przeciw porządkowi publicznemu 2570; przestępstw przeciw życiu, zdrowiu, wolności i honorowi osób prywatnych 22,523 (między nimi: zabójstw umyślnych 130, samobójstw 151) w ogóle w téj rubryce przestępstw mniéj o 2593 niż w roku poprzednim; przeciw własności osób prywatnych 22,398 (między nimi rozbojów 71, rabusiow 172, kradzieży gwałtownych 7515, kradzieży bez obciążających okoliczności 8255, w ogóle w téj rubryce mniéj przestępstw o 6683 niż w roku poprzednim).

Do tych spraw karnych wpływało obwinionych 67,217 (o 920 mniéj jak w r. 1854); z tych odpowiadało z więzienia 10,382. W ogóle w każdéj ru-

bryce przestępstw było mniéj w tym roku niż w poprzednim, wyjąwszy jedynie przestępstw naruszających przepisy mające na celu zapobieżenie pomorowi bydła, których było 191 więcéj.

Między obwinionymi było: mężczyzn 54,290, kobiet 12,927; chrześcian 55,622, starozakonnych 11,445, osób innych wyznań niechrześciańskich 110; niemających lat 21 2963, od 21 do 50 lat 60,348, więcéj jak 50 lat 3906; z wyższem wykształceniem 1376, umiejących czytać 11,815, nie umiejących czytać 54,026. Stosunkowo do ludności ogólnéj Królestwa, wypada na 1000 dusz, 14 obwinionych. W stosunku wyznań: wypada na 1000 chrześcian 13, a na 1000 starozakonnych 20 obwinionych.

Aresztowanych w sprawach kryminalnych było 11,917.

Tak znakomite zmniejszenie liczby przestępstw, choć częściowo pochodzi ze zmniejszenia ludności w roku 1855, ale tem więcéj zasługuje na uwagę, że cena środków do życia w r. 1855 znacznie się podniosła.

Wszystkie sądy cywilne (sądy pokoju, trybunały, sąd apelacyjny i senat) załatwiły spraw 44,634, czynności hipotecrnych 23,036, czynności ekonomicznych 102,495. Mniéj przeto w 1855 r. spraw było cywilnych o 4971 niż w 1854 r. Pozostało niezałatwionych 387.

W sądach duchownych rzymsko-katolickich było spraw rozwodowych 86; z tych załatwiono przez unieważnienie małżeństwa 6, przez usunięcie skarg 11; pozostało do załatwienia 21, upadło przez niestawienie się stron 2; z 46 spraw o seperacyę, załatwiono 14 uznaniem seperacyi, upadło 8 z powodu niestawienia się stron, pozostało 24. Z tych spraw o seperacye toczyło się 8 na skargę mężów, a 38 na skargę żon. W drugiéj instancyi sądów duchownych było spraw rozwodowych 12, z tych załatwiono przez rozwód 8, przez odrzucenie skarg 2, pozostało 5.

W konsystorzach ewanielicko-augsburgskim, reformowanym i ewanielickim było spraw rozwodowych 27, unieważniono małżeństw 14, odrzucono skarg 2, pozostało 11.

W sądach cywilnych dla spraw rozwodowych osób wyznań niechrześciańskich, było spraw rozwodowych 80, z tych 77 załatwiono unieważnieniem małżeństwa, trzy pozostało. Sprawy te wszczęto; na skutek skargi męża 54, na skutek skargi żony 24: skargi zobopólnéj 2. Cz.

Francya.

Paryż, 25. Listopada. — Wielką sensacyą obudził na dzisiejszéj giełdzie artykuł zamieszczony wczoraj w dzienniku Presse, w którym pismo to gwałtownie domaga się, aby Austryi wypowiedziano wojnę. Artykuł ten tem bardziéj niepokoił naszych finansistów, że Patrie równocześnie ogłosiła cierpkie przeciw Austryi uwagi. Mężowie giełdy byli w wielkiéj niespokojności. Uspokoili się nieco, gdy mówiono, że Presse otrzymała napomnienie; to atoli niedługo trwało, gdy się pokazało, że pogłoska ta jest bezzasadną. Z tego powodu renta znacznie upadła. Włochy niepokoją mężów giełdy. Swiat polityczny mówi tak głośno i tak wiele o wyprawie mającéj być przedsięwziętą przeciw Austryi na wiosnę, że i giełda, która długi czas głuchą była na podobne wieści, nie mogła być niemi niewzruszoną. Uwagę zwróconą ku Włochom, widzim dziś wymierzoną na inną stronę, stronę nową t. j. na stanowisko rządu papieskiego do Austryi i Francyi. Pochop do tego dał artykuł zamieszczony w Civitavecchia, organie świętego officium, w którym zarzucają francuskiemu rządowi, że nie starał się, tak jak Austrya, zawrzeć konkordatu; że nieokazał się tak skłonnym w powstrzymaniu napaści pism wymierzonych na pierwszą inkwizycyą. Gdyby Francya znała obowiązki swe dla kościoła, nieścierpiałaby, aby sprawa Mortary stała się przedmiotem polemiki gazeciarskiéj. Zarzut ten dla tego tak bardzo tu obraża, bo z wszystkich stron Włoch dochodzą wiadomości, że austryacki dwór wszelkich dokłada starań, aby zniszczyć wpływ francuski we Włoszech.

Paryż, 26. Listopada. — Wpływ wieści wojennych na bieg interesów, z każdym dniem jest widoczniejszy. Dziwną jest atoli rzeczą, że tutejsi korespondenci, których natchnionymi nazywamy, chcieliby czynić odpowiedzialnymi zagraniczne dzienniki za wiadomości, które wcale nie są fabrykantem obcym, wniesionym, ale krajowym, paryskim. Dziennik Journal des debats umieszcza dziś długi artykuł, którym chce zbić pogłoski wojenne co do Auttryi; ale pomimo tych wymownych wyrazów każdy jest przekonanym, że miecz europejski nie długo już spoczywać będzie, i że Włochy dadzą nowy do wojny powód.

— Kuryer niedzielny ogłasza zajmującą nader korespondencyą z Turynu, skreślającą żywno rozdraźnienie w całych Włoszech, w Rzymie, w Neapolu, w Lombardyi i Sardynii panujące. Nie jest to obojętną rzeczą, iż ze wszystkich stron donoszą o rozbracie mającym nastąpić między Sardynią i Austryą. Należy być przysposobionym na zetknięcie się Sardynii z Austryą, chrciaż nie można przypuścić, aby król Sardynii, który nigdy w życiu swojem żadnéj nie miał mowy, odezwał się był, jak to Independance utrzymuje.

(Kor. Cz.) Pan de Lavergne ogłosił w Revue des deux Mondes dobry artykuł o wpływie rewolucyi francuskiéj z r. 1789 na rólnictwo. Zniesienie bez wynagrodzenia służebności osobistych (darmoch), zniesienie drogą spłaty służebności grutowych (pańczczyzny i różnych danin), uchwalenie, że czynsz choćby wieczny może być spłacony (tego nie pozwolił w Królestwie sejm z r. 1825), itd. zaprowadziło we Francyi wolność indywidualną, nowożytną. Czy z tego korzystało od razu włościaństwo francuskie? Nie. Włościaństwo próżnowało, rabowało, w roku 1793 dopuściło się okropności. Na wszystko trzeba czasu. Czas rozwagi i godności włościańskiéj przyszedł i dziś włościanin francuski jest istotą najpracowitszą, najoszczędniejszą, najbardziéj konserwatywną. Mimo błędów, które popełniła rewolucya r. 1789, zasady, które przyniosła i ustalila, sprowadziły najlepsze skutki. W porównaniu z tem czem było, rolnictwo francuskie nadzwyczajnie się podniosło. Przed r. 1789 było we Francyi 83,000 głów szlacheckich, (2 na 1000) czyli około 20,000 rodzin (u nas w samym Królestwie jest 46,000 głów szlacheckich to jest 1 na 100). Szlachta ta żyła nędznie, i w przecięciu miała ledwie 1000 do 2000 fr. przychodu. Dziś Francya ma 80,000 gruntowych właścicieli, którzy płacą 1000 fr. podatku, z których zatem każdy ma egzystencyą zamożną. Liczba właścicieli ze średniemi przychodami jest ogromną. Przed rokiem 1789 Francya miała pół wielkich własności, a pół małych i ten stan rzeczy nie zmienił się, tak zwyczaj jest stały a dzielenie folwarków trudne. Szlachta francuska zbogaciła się na rewolucyi i jeżeli tego nieokazuje, to dla tego, że trzymając się legitymizmu, oddala się od istniejących rządów i dworów. Francya jest także bogatszą jak była, o czem p. de Lavergne mówiąc o majoratach tak się wyraża: Szlachta francuska przed r. 1789 miała majoraty i była biedna, bo nie pracowała, bo majoraty zamieniały ją w istoty obumarłe. Gmin nie mając majoratów był bogatszym, bo pracował. Dziś wszyscy są we Francyi bogatemi, bo wszyscy pracują. Natura ludzka szczególniéj właścicieli ziemskich, potrzebuje pobudki. Potrzeba ta dała się mniéj uczuć w Anglii, więcéj handlownéj i kolonialnéj niż rolniczéj, a jednak ile to nawet w Anglii nie rzucono klątw i sarkazmów na majoraty! Johnson powiedział, »że majorat daje przywilej ustanowienia jednego osła we familii«. Mógł był powiedzieć lepiej jednę istotę obumarłą lub trwoniącą. Majorat czyli ordynacya, dodaje p. de Lavergne daje zachętę do nierządu, zbytku i niemoralności lub oddziela interesa osób od interesu krajowego. Kraj ma interes nie żeby własności były wielkie i niepodzielne, lecz żeby były dobrze uprawne i żeby żywiły wiele krajowéj wolnéj ludności. Univers przemawiając za majoratem, nie ma wcale na myśli ekonomii i liberalizmu, lecz owładnienie osób i umysłów i przywrócenie wieku XIIIgo.

Artykuł p. de Lavergne jest ciekawym pod wielu względami. Pokazuje on, że szlachta francuska nie upadła i że, jeżeli zechce, Francya znajdzie w 50,000 właścicieli płacących 1000 franków podatku, zamożny pierwiastek arystokratyczny. Pokazuje także, że w porównaniu z Francyą z roku 1789, kraj nasz ma lepsze i pracowitsze włościaństwo, że ma również nie bacząc na wyjątki, pracowitą szlachtę. Trzeba więc uwierzyć w skuteczność zasad r. 1789 to jest w indywidualną, odseparowaną własność, czyli w toczącą się reformę włościańską. Mówiąc o téj reformie, korespondent Constitutionnela z Kijowa śmieje się z teoryi angielskich i komunistycznych, które się wylęgają w głowach rosyjskich, śmieje się także z ekonomistów kongresowych, ubiegających się za odgłosem, a których idee są opaczne. Ekonomiści kongresowi nie wiedzą, że wołając za wolnością ziemi, pokazują, iż nie przejmują się historyą i sytuacyą krajową i że występują w obronie tych, którzy reformy sobie nie życzą. Wolność ziemi jest niepodobną tam, gdzie nie ma jeszcze czystéj, indywidualnéj, odseparowanéj własności, gdzie nie ma kapitałów, gdzie nie ma rąk i gdzie zasada wolności osoby nie związana z ziemią tytułem własności, jest niebezpieczną dla kraju i ziemi. Trzeba tak dla Królestwa jak Rosyi racyonalnego i doświadczonego środka między angielszczyzną a komunizmem, trzeba zastósowania zasad r. 1789, które stały się już kontynentalnemi to jest uwłaszczenia albo wiecznego oczynszowania (rozumie się za zniesieniem uchwały sejmowéj z r. 1825), nie trzeba tylko błędów francuskich i ekscesów francuskiego włościaństwa.

Zaonegdajszy Uniwers ogłosił artykuł o żydach, o ciągléj ich lichwie, o ich lichwie czy to prywatnéj czy giełdowéj. Univers przypomina, że Maimonides sławny rabin żydowski, opierając się na talmudzie, pozwala żydom dopuszczać się lichwy względem wszystkich »którzy nie są żydami«, że widząc Alzacyą i Lotaryngią przywalone pod ciężarem lichwy żydowskiéj, Napoleon I, ograniczył procent cywilny do 5 od sta, a procent handlowy do 6 od sta. Univers domaga się aby Napoleon III. wziął nowe a skuteczne środki przeciw prywatnéj i giełdowéj lichwie żydowskiéj grożącéj chrześciaństwu.

Lubię rozmawiać z podróżnemi zwiedzającemi Francyę, bo ich spostrzeżenia są dla mnie nauką. W opóle nasi podróżni zrażeni są drogością, zimnem i interesownością Paryża. Przyzwyczajeni do pieców, ziebną oni przy kominkach których palenie jest drogie. W oberzach znajdują mięso liche. Nie jeden mówi, że odżyje dopiero jak powróci do domu, jak zakosztuje zdrowych potraw krajowych. Z drugiéj strony podróżni oddają hołd uwielbienia wysokiéj cywilizacyi Francyi. Jeżeli się zdarzy jakie nieszczęście człowiekowi lub bydlęciu, wszyscy spieszą na ratunek a ratunek ten jest zawsze rozważny. Dobrśczynne zakłady paryskie są tak wspaniałe, że podróżni, jak się wyrażają, znajdują je o 100 procent wyższemi, niż je sobie wyobrażali. Sanocki doktór Moszczański, który zwiedza wszystkie szpitale, dał mi niektóre uwagi o paryskich zakładach. Szpitdle są wzorowe, służba lekarska jak najlepszą i najumiejętniejszą, metody leczenia genialne. Lekarze robią wszystko sami i mają o chorych najwyższe staranie. W szpitalach francuskich uderza wielka liczba suchotników i okrytych wyrzutami. Jest to znak osłabienia zdrowia i zepsucia krwi mieszkańców. Jaka różnica z żelaznem zdrowiem i czystością krwi naszéj ludności! Nasza ludność, silna i surowa, umiera tylko w skutek zapaleń, w skutek braku spiesznego ratunku lub odrazy do lekarskiego ratunku. Lekarze nasi twierdzą, że tam gdzie nasi plebani baczą na zdrowie ludności, ludność nasza dochodzi nieraz lat Matuzalowych. Wszystkich naszych podróżnych uderza w ludzie francuskim brak rodzaju dystynkcyi, który zdobi nasz lud czy to górski czy mazurski. Jest coś poważnego w naszym ludzie, coś patryarchalnego, coś szlachetnego. Zapewniają mnie, że kąpiele karpackie mało ustępują kępielom niemieckim i francuskim, a często je przewyższają, Gdyby nie ruleta, Szczawnica byłaby wyższą od Homburga. Enghien i Pierrefonds mają mniéj wody i wodę daleko słabszą niż kąpiele w Lubieniu. Co do Iwonickich podobnych żaden kraj nie posiada. Dojrzali i wykształceni podróżni uderzają nas często kategoryczną znajomością rzeczy, pokazującą karmienie się dobrą nauką, naturalny przeniklywy zmysł krajowy. Tacy podróżni żą zdania, że aby poznać się na cywilizacyi francuskiéj, trzeba być do tego przygotowanym. Ludzie zbyt młodzi nie mogą się poznać na tem. W ogóle, ludzie wykształceni pracują pilnie, aby poznać i ocenić Paryż, a potem z niego uciekają jak mogą najprędzéj. Zostają a raczéj więzną w Paryżu ludzie młodzi, pozbawieni władzy rodzicielskiéj i światowi homunculi.

Anglia.

(Kor. Cz.) Urzędowe dzienniki zawierają dwie depesze tyczące się wysp Jońskich. Pochodzą one od lorda High Commissionery, sir John Young, i rzucają niejakie światło na powody nadzwyczajnéj misyi p. Gladstone. Pierwsza nosi datę z Korfu 10. Czerwca b. r. W téj depeszy czytamy: w parlamencie do którego wybory. jak wszyscy przyznają, odbyły się bez żadnego wpływu angielskiego i który się składa z małéj liczby członków, opozycya jest i musi być w większości. Skargi są na sądownictwo, publiczne oświecenie i na system wymierzania pensyj, punkta w których parlament joński ma wolność stanowienia, zarówno jak zmieniania istniejących praw miejscowych nienaruszanych przez rząd. Ten stan rzeczy na oko pomyślny, niewydaje jednak praktycznych korzyści. Parlament niechce wyznaczyć dostarczających płac sędziom, tak aby rząd mógł

powołać najzdolniejszych ludzi; publiczne oświecenie zostaje zupełnie skrępowane osobistemi widokami i dążnościami rozciągania wpływu pojedyńczych; a usiłowania pozbawienia zupełnego emerytów, zwłaszcza angielskich, wysłużonego przez nich prawa, odwleka wszelkie pomyślne w tym przedmiocie zmiany.

»Bezwątpienia czujną uwagą, ciągłem usuwaniem powodów do nieporozumienia, jak to dotąd czyniłem, nieustannem zaszczepianiem spokoju i umiarkowania w czynnościach stronnictw, równowaga może być utrzymaną, ale przekonanie moje jest że stan ten niemoże prowadzić ani do stałego dobra Anglii, ani do zadowolnienia Jończyków. Anglia jest tu w fałszywem położeniu, a wyspy te są za daleko od siebie geograficznie rozłożone, aby kiedy mogły stanowić jedstajną całość pod obcymi auspicyami.

Mała rozległość tych wysp i znaczne oddalenie jednéj od drugiéj, niedozwalają wzrość opinii publicznéj, a wolna prasa niema właściwego charakteru, ani odgłosu u ludności. W braku tych ważnych żywiołów, niczém niemożna wpłynąć na dążności prawodawczego zgromadzenia i podnieść je, a bez tych dwóch kierierowników, prasy i opinii publicznéj, trwonią czas swój na rozprawach w sporach między rozmaitemi wyspami, lub nad osobistemi sprawami. Napoleon powiedział w jednym z swych listów do brata swego Józefa: »Niczego naród tak nienawidzi jak drugiego narodu,« to uczucie zatruwa podejrzeniem i zimno przyjmują każdą korzyść, każden postęp, który od nas pochodzi. Jeżeli powyższe wyrażenia jest prawdziwem co do prowincyj nabytych i rządzonych jak część wielkiego państwa, podwójnie może się zastósować do posiadłości takiéj, jak są te wyspy dla Anglii. Czem spiesznéj więc Anglia wyjdzie z tego położenia, tem lepiéj dla jéj chwały i dla dobra reprezentacyjnéj instytucyi w ogólności. Gdyby rząd Jéj Królewskiéj Mości wynalazł lub stworzył sposobność porozumienia się w tem przedmiocie z innemi państwami, mającemi udział w traktacie paryskim, poleciłbym jak najmocniéj ten krok.

Obecnie sposobność jest dobra: zwycięztwo odniesione zostało nad wymagalnością tych którzy są niechętni bez'przyczyny, lub uwodzeni przez fakcye. Jończycy nieskarzą się na naruszenie ich konstytucyi lub na nadużycia jakie z naszéj strony i Anglia teraz mogłaby się wycofać z téj opieki w przyzwoity sposób.

Przeciw temu może być powiedziene że mocarstwa, które podpisały traktaty 1815 r., nie zezwoliłyby na przeistoczenie naszego protektoratu w inną formę rządu, lecz rzeczywiście interesującym punktem dla innych państw, są tylko nasze wojskowe posiadłości, a obojętną być im może forma, którą możemy uznać za najkorzystniejszą dla korfiottów w administracyi cywilnéj. Niepodpada wątpliwości iż gdyby południowe wyspy, to jest, Cefalonia, Zante, Itaka, Santa Maura i Cerigo, tak dalekie od Korfu w położeniu jeograficznem, w rasie i w uczuciach ich mieszkańców, przyłączone były do królestwa greckiego, dogodzonoby było narodowemu uczuciu i życzeniu ludności, a w tym razie zawszeby zostały pod dołączoną gwarancyą trzech opiekuńczych państw Grecyi, a przez to tak dobrze zasłonięte od niebezpieczeństwa popadnienia w ręce obce, jak są inne wyspy Archipelagu.«

W drugiéj depeszy gubernator wspomina o poprzednio przesłanych memoryałach czterech znakomitych Jończyków wyrażających swe zdania o publicznych sprawach i wadach instytucyi i o załączonéj podobnéj pracy wygotowanéj przez Dra Pretenderi, prezesa trybunału w Zante.

Stósownie do Weekly Register, wielkie zgromadzenie katolickich prałató, ma się odbyć w przyszłym tygodniu u kardynała Wiseman, na którym niemniéj jak 21 arcybiskupów i biskupów znajdować się będzie. Wszyscy angielscy biskupi są obecnie w Londynie powołani przez kardynała.

Galicya.

Kraków, 24. Listopada. — Część zbiorów kurnickich wyłącznie rzeczy krajowe zawierająca i na wystawę starożytności do Krakowa przesłana, mieści w sobie następujące przedmioty:

Dwie tarcze, jedna podłużna żelazna z orlem, druga okrągła z 4ma rycerzami. Cztery hełmy: pierwszy miedziany trybowany z 4ma płaskorzeźbami, drugi żelazny spuszczany, trzeci złocony z cyfrą St. Augusta, czwarty zielony srebrzony z takąż cyfrą. Pięć kirysów z naramiennikami i naplecznikami, i pięć przyłbic do nich należących. Lewek spiżowy z 14go wieku z kościoła w Bninie. Skrzydło husarskie. Miecz prosty. Miecz obrzędowy magistratu krakowskiego. Pałasz w złoto i kamienie oprawny z napisem: »Dextra Joannis vicit ad Viennam« 1683. Pałasz z brzeszczotem tak zwanym płomienistym. Dziewięć pałaszy w srebro i w złoto oprawnych. Cztery brzeszczoty staręj herbowne. Trzy buzdygany. Pałasz wyszczerbiony wykopany w Bninie. Dwa kordelasy strzeleckie gwardyi stanisławowskiéj. Ładownica. Pistolet z nożem. Dwie halebardy z herbami polskiemi. Koncerz z turkusami. Dwie laski marszałkowskie. Łuk złocony. Siodło kute srebrem, wyszywane złotem, munsztuk i nagłownik nabijane blaszkami. Ołtarz polowy hebanowy srebrem wykładany, do nabożeństwa różańcowego.

Ameryka.

Między rządem Stanów Zjednoczonych a rządem hajtyjskim przyszło do nieporozumień, mogących przybrać miarę niebezpieczną dla tego ostatniego. Na wyspie Ravazza, 20 mil morskich od brzegów Hajti, osiadło kilku amerykańskich spekulantów i zajęło się przedsiębiorstwem zbierania guano, a ustaliwszy się tam na dobre, zbudowali warownię i najeżyli ją działami, tak jak to się zwykle zdarza przy zajmowaniu jakich wysp na pierwszą rękę. Rząd hajtyski, który sobie przyznawał panowanie nad tą wyspą, zaniósł przeciw temu protestacyę do Washingtonu. Zamiast odpowiedzi, rząd Stanów Zjednoczonych postał do Hajti dwa statki wojenne z ostrzeżeniem, aby nieważono się przeszkadzać obywatelom amerykańskim wydobywania guano, albowiem Ravazza nie zostaje pod panowaniam rządu hajtyjskiego. Na takową odpowiedź, rząd hajtyjski ponowną zaniósł protestacyę do Washingtonu.

Doniesienia z Mexiku przedstawiają ciągle stan tego kraju w jak najczarniejszych kolorach. Hiszpański konsul w Tampico opuścił to miasto 10. Paźdz. i na statku wojennym zajął mieszkanie, zwinąwszy pawilon swój i zerwawszy stosunki z rządem. Jest to zawsze ta sama sprawa kontrybucyi, którą rząd chce nietylko na krajowców, ale i na obcych poddanych nałożyć. Konsulowie protestowali przeciw téj samowolności, wyjąwszy amerykańskiego, który się zgadza. Cudzoziemcy wzbraniający się płacić kontrybucyę bywają aresztowani i straszących sądem wojennym; wszelako rząd nieśmiałby posuwać rzeczy tak daleko. Konsul francuski w Tampico zażądał od komendanta francuskiéj stacyi wojennéj w zatoce meksykańskiéj, pomocy w statkach wojennych; podobnież uczynił to konsul angielski. Oba te rządy poprą zapewne rząd hiszpański w jego zamiarze zbrojnéj reklamacyi ujmującéj się za poddanych hiszpańskich.

Kronika miejscowa.

Poznań, 27. Listopada. — Biuro statystyczne podaje ceny czterech głównych zbóż i ziemniaków po głównych targach pruskich w miesiącu Październiku 1858. Ceny te obliczone są w przecięciu miesięcznem na pruskie srebrne grosze i szefle. I tak w następnych miastach w W. Księstwie poznańskiem:

Nazwiska miast.	Pszenica.	Żyto.	Jęczmień.	Owies.	Ziemniaki.
1) Poznań	$70\frac{4}{12}$	$53\frac{4}{12}$	48	$32\frac{8}{12}$	$12\frac{1}{12}$
2) Bydgoszcz	$78\frac{9}{12}$	$49\frac{1}{12}$	$44\frac{5}{12}$	$35\frac{9}{12}$	$13\frac{6}{12}$
3) Krotoszyn	$84\frac{8}{12}$	$50\frac{4}{12}$	$43\frac{4}{12}$	$35\frac{8}{12}$	11
4) Wschowa	$81\frac{11}{12}$	$54\frac{8}{12}$	$46\frac{1}{12}$	$33\frac{6}{12}$	$16\frac{8}{12}$
5) Gniezno	$84\frac{1}{12}$	$50\frac{3}{12}$	$38\frac{9}{12}$	$34\frac{9}{12}$	$9\frac{4}{12}$
6) Rawicz	brakuje				
7) Leszno	$88\frac{9}{12}$	$55\frac{7}{22}$	$51\frac{1}{12}$	$34\frac{5}{12}$	13
8) Kępno	brakuje				
Ceny przecięciowe w 12tu pruskich miastach	$72\frac{11}{12}$	$45\frac{8}{12}$	$42\frac{8}{12}$	$32\frac{1}{12}$	$13\frac{4}{12}$
» 6 poznańskich »	$81\frac{5}{12}$	$52\frac{2}{12}$	$45\frac{3}{13}$	$34\frac{5}{12}$	$12\frac{6}{12}$
» 5 brandeburgsk. »	$80\frac{6}{12}$	$55\frac{1}{12}$	$45\frac{2}{12}$	$35\frac{2}{12}$	$12\frac{5}{12}$
» 5 pomorskich »	$74\frac{6}{12}$	$50\frac{5}{12}$	44	$32\frac{11}{12}$	$13\frac{4}{12}$
» 13 szląskich »	$90\frac{9}{12}$	$55\frac{8}{12}$	$47\frac{6}{12}$	$35\frac{9}{12}$	$15\frac{7}{12}$
» 8 saskich »	$83\frac{1}{12}$	$62\frac{4}{12}$	52	$35\frac{5}{12}$	$15\frac{1}{12}$
» 11 westwalskich »	$87\frac{10}{12}$	$59\frac{7}{12}$	$54\frac{11}{12}$	$39\frac{2}{12}$	$17\frac{5}{12}$
» 15 reńskich »	$83\frac{9}{12}$	$61\frac{3}{12}$	$55\frac{1}{12}$	41	$19\frac{2}{12}$

Wiadomości agronomiczne.

Kraków. — Wyszedł ner 41 »Tygodnika rolniczo-przemysłowego krakowskiego« i zawiera: 1) Zawiadomienie prezesa c. k. tow. gosp. roln. krak. — 2) Rzecz w sprawie pszczelnictwa. — 3) Korespondencyę z pod Przemyśla. — 4) Mały przyczynek do Historyi Rolnictwa polskiego. — 5) Rozmaitości.

NEKROLOG.

Z Pleszewa. — Na dniu 27. Listopada w południe doktor Pokorny zakończył swój gorzki żywot. Czem człowiek spółeczeństwu może stać się użytecznym, wszystko w wysokim stopniu mąż ten posiadał: cichy, sumienny, pilny, rozważny, łagodny, miły, szlachetny, każdego ujmujący, i aż do zapomnienia o sobie bezinteresowny; o to charakter jego domowy i spółeczny. W roku 1830 jeszcze młodzieniec 17-letni, wchodzi w szeregi ojczyste, a po upadku sprawy, bez żadnéj obcéj pomocy, pracuje nad sobą, aby w jakimbądź zawodzie mógł być ludzkości użytecznym. Wśród tyciącznych trudności dokończa zawodu lekarskiego, jako najbardziéj odpowiadającego jego tkliwemu na nędzę serco. A jeżeli skoncentrowana była w tem sercu cnota, gorąca jego miłość rodzinnéj ziemi, przeważała jeszcze szalę tamtych. Oto charakter jego obywatelski. Budowla domu, wprawiła go w długi. Rok 1848 i jego wypadki odjęły mu praktykę lekarską z wyjątkiem u kilkunastu domów polskich, a dochody niewystarczały na pokrycie procentów i utrzymanie licznéj rodziny. Ze zmartwienia zapadł na zdrowiu. Przyjaźń, ceniąc wysoko liczne jego cnoty, wysłała go do wód, skąd powrócił znacznie zdrowszym, bo olbrzymie jego siły potrafiły dotąd pokonywać jak fizyczne tak moralne cierpienia. Wszystko zdawało się zapowiadać swobodniejszą dla niego przyszłość. Kiedy na domiar ostatecznéj srogości losu... zaczęto go opuszczać! z kilkunastu domów polskich gdzie miał praktykę, zostało się kilka... wiadomo bowiem, że u nas długo swoje niepopłaca. Przyczyny zmartwienia każdy odgadł, ale on je w sobie utopił. Trzeba było myśleć o środkach zaradczych. Uczyniono w tajemnicy odezwę do serc polskich, ażeby zgromadzić fundusz celem wysłania go powtórnie do wód, ale obojętność i zimnota niektórych do tego doszła stopnia, iż imiona swoje z listy ofiar wykreślili! Wróciwszy z wód, zastał w domu niedostatek i prawie nędzę! bo kilka domów mimo najlepszéj chęci, utrzymać go same niemogły. Tego zmartwienia i poniżenia nie mogła znieść szlachetna jego dusza! czuł on aż nadto, że na podobne z sobą postępowanie nie zasłużył! Rozstał się więc z tym zimnym i obojętnym światem, zostawując osieroconą w całem znaczeniu rodzinę. Obok kilku szlachetnych serc rodzinnych, które go do zgonu nieodstępowały, należy się szczera wdzięczność panu fizykowi powiatowemu doktorowi Bender, który chociaż obcy, dawał setne dowody, jak wysoko cenił cnoty zmarłego.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 29. Listopada 1858.

Zyto (węcpel po 25 szefli) odchodziło po niższéj cenie, wypowiedziano 150 węcpli; na Listopad $42\frac{1}{6}$—$\frac{1}{4}$ pł., na Grudzień 42—$\frac{1}{4}$—$\frac{1}{3}$ pł., na Styczeń $42\frac{5}{6}$—43 pł., na Styczeń Luty $42\frac{5}{6}$—43 pł., na wiosnę $44\frac{5}{12}$—$\frac{1}{2}$ pł.

Okowita (beczka po 9600 % Trallesa) znaczny odbyt, przy cenie spadającéj, wypowiedziano 18,000 kwart; na miejscu (bez beczki) $13\frac{5}{6}$—$14\frac{1}{3}$ (z beczką) na Listopad $14\frac{1}{2}$ - $\frac{5}{12}$ pł., na Grudzień $14\frac{1}{2}$—$\frac{5}{12}$ pł., na Styczeń $14\frac{3}{4}$ pł., na Styczeń Luty $14\frac{11}{12}$ pł., na Marzec $15\frac{1}{6}$ pien., na Kwiecień Maj 16 pł.

Wiadomosci handlowe.

Berlin, 29. Listopada.

Pszenica 50—77 tal.

Zyto $46\frac{1}{2}$—47 tal., na Listopad i Listop. Grudzień 46—$45\frac{3}{4}$ tal., na Grudzień i Grudzień Styczeń $45\frac{3}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal., na Styczeń Luty $46\frac{1}{8}$—46 tal., na Kwiecień Maj $47\frac{1}{4}$—47 tal., na Maj Czerwiec $47\frac{1}{4}$—$\frac{1}{2}$ tal.

Owies na wiosnę $30\frac{1}{2}$ tal.

Olej rzepiowy $14\frac{2}{3}$ tal., na Listopad, Listopad Grudzień i Grudzień Styczeń $14\frac{1}{2}$ tal., na Styczeń Luty $14\frac{2}{3}$ tal., na Kwiecień Maj $14\frac{7}{12}$ tal.

Okowita $17\frac{1}{2}$—$\frac{1}{4}$ tal., na Listopad, List. Grudz. i Grudz. Styczeń $14\frac{1}{2}$—$\frac{2}{3}$

tal., na Styczeń Luty $17\frac{7}{8}$—$\frac{3}{4}$ tal., na Luty Marzec 18 tal., na Kwiecień Maj $19\frac{1}{8}$—19 tal., na Maj Czerwiec $19\frac{1}{3}$ tal.

Szczecin, 29. Listopada.

Pszenica 56—68 tal., na Listopad Grudzień 63 tal.; na wiosnę $65\frac{1}{2}$ tal.
Zyto 43 tal., na Listopad Grudzień $43\frac{1}{2}$ tal., na wiosnę $45\frac{1}{2}$ tal.
Olej rzepiowy $14\frac{1}{6}$ tal., na Kwiecień Maj $14\frac{1}{3}$ tal.
Okowita $21\frac{3}{4}$ proc., na Listop. Grudzień $21\frac{5}{8}$ proc., na wiosnę $19\frac{3}{4}$ proc.

Przybyli do Poznania 30. Listopada.

BAZAR: Morze z Wrocławia, Ramke z Moguncyi, Potworowski z Goli, Gorzeński z Gembic, Villain z Berlina, Levy z Leszna

HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Kunsemüller z Wrocławia, Martinstein z Berlina, Reinhold z Królewca, v. Walther-Croneck z Instrucia.

HOTEL DREZDENSKI MYLIUSA: hr. Skórzewski z Prochnowa, Zelasko z Obornik, Cohn z Kcyni, Katerbaum, Moser, Falke, l'Orange i Cohn z Berlina, Metzenthin z Brandenburgii.

HOTEL DU NORD: hr. Bniński z Popówka, Koszutski z Jankowa, Taczanowski z Szypłowa, Twardowski z Kempy, Chłapowska z Czerwonéjwsi, Lossow z Gryżyny.

OEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Waligórski z Rostworowa, Jouanne z Lussowa, Suchodolski z Międzychodu.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: v. Kamecke z Wrocławia, Jacobi z Stęszewa.

POD CZARNYM ORŁEM: Frosch z Świdnicy, Wróblewski z Strzałkowa, Walz z Buszewa, Zabłocki z Mikuszewa, Raczyński z Biernatek, Raczyński z Orli.

HOTEL PARYZKI: prob. Sniegocki z Tulec, Metzke z Dziekanowic, Wołyński z Ryńska, Seredyński z Niemierzyc.

HOTEL BERLINSKI: Rothenberg z Drezna, Luiski z Linca, Matecki z Borzęciczek, Kierski z Zakrzewka, Trąmpczyński z Środy, Tschernigs z Sorau.

POD WIELKIM DĘBEM: Frankenberg z Drzonki.

POD TRZEMA LILIAMI: Cronheim z Wschowy.

W dniu 29. Listopada r. b. zasnął w Bogu opatrzony Świętemi Sakramentami mój najukochańszy mąż Józef Sokolnicki przeżywszy lat 73. — Pogrzeb Jego odbędzie się w dniu 2. Grudnia w wsi Ciążeniu pod Pyzdrami. O czém krewnych i przyjaciół zawiadomiają stroskana żona z dziećmi.

Księgarnia N. Kamieńskiego i Spółki w Poznaniu otrzymała i poleca:

	Tal.	Sgr.
Dwaj Zygmunci Jagielloni czyli Polska w pierwszéj połowie 16go wieku przez autora Ukrainy i Zaporoża. 2 tomy. Cena	4	—
Dmochowskiego wspomnienia od 1806 do 1830go roku. Cena	1	10
Elis, Zarysy ekonomii społecznéj. Z zalecenia Towarzystwa rólniczego w Królestwie Polskiem przełożył, przypisy dodał i uzupełnił Stanisław Budziński. Cena .	—	25
Gourcy, Przewodnik dla rólników życzących zwiedzić gospodarstwa angielskie .	—	$7\frac{1}{2}$
Zimmermann, Dzieje świata pierwotnego czyli kolebka wszech świata. Cena. . . .	4	—
Geografia na tle historycznem osnowana czyli rys geografii w połączeniu z historyą. 4 tomy. Cena	6	20
Nawrócenie Hermana fortepianisty towarzyżone z natury lub naśladowane	1	5
sza Liszta. Cena	—	$12\frac{1}{2}$
Piosneczki Karoliny Proniewskiéj. Bogu na chwałę, na pamiątkę przyjaciołom . . .	1	5
Raspail, Domowy lekarz i domowa apteka.	—	10
Wesołe powiastki dla dzieci oryginalnie po polsku zapisane z 6ma rycinami kolorowanemi. Cena	1	5

Kolęda dla Juleczka, Leopoldka i Ludki. Powiastki, opowiadania i rozmowy uło-

---

SPRZEDAZ KONIECZNA.

Wsie szlacheckie Łukowo i Żerniki w powiecie Obornickim położone, do Hrabiego i Królewskiego Kammerjunkra Adama Grabowskiego należące, z których Łukowo na 108,613 Tal. 6 Sgr. 7 Fen., Żerniki zaś na 41,377 Tal. 14 Sgr. 8 Fen. przez Towarzystwo Ziemstwa zostały oszacowane, wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze naszéj, mają być w terminie licytacyjnym dnia 12. Lutego 1859. przed południem tu o godzinie 11téj w miejscu posiedzeń zwykłych sądowych, sprzedane.

Wierzyciele, żądający zaspokojenia swego ze szacunku kupna co do wierzytelności nie wykazujących się z księgi hypotecznéj, winni takowe podać do Sądu subhastacyjnego.

Z pobytu swego nieznajomi interessenci, właściciel Hrabia Adam Grabowski, wierzyciele gorzelany Michał Smorawski, dawniéj w Łukowie, uczeń cukierniczy Kazimierz Rutkowski dawniéj w Poznaniu, gospodarz Jan Rux z Rożnowa i Hrabia Władysław Nepomucen Bieliński zapozywają się niniejszém publicznie.

Rogoźno, dnia 18. Sierpnia 1858.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział I.

WYWOŁANIE PUBLICZNE.

Niezamężna Anna Julianna Buchholz około 50 lat mająca, wydaliła się w roku 1841 z Czarnkowa, gdzie zamieszkiwała, do Polski, już od roku 1846 nie zgłosiła się i znikła.

Na wniosek Kuratora jéj przydanego w osobie Bogumiła Sziefelbeina, stolarza tutejszego, wzywa się rzeczona Anna Julianna Buchholz lub jéj spadkobiercy pozostali, ażeby się najdaléj w terminie dnia 23. Czerwca 1859. przed południem o 11éj godzinie w Sądzie naszym osobiście lub na piśmie zgłosili, w przeciwnym razie bowiem Anna Julianna Buchholz za zmarłą uznana, a majątek jéj prawnym spadkobiercom luż téż Fiskusowi wydanym będzie.

Czarnków, dnia 31. Lipca 1858.

Król. Pruska Kommissya Sądu powiat.

SPRZEDAZ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Śremie, wydział I.

Dobra szlacheckie Mszczyczyn wraz z przyległościami w tutajszym powiecie położone, przez towarzystwo kredytowe ziemstwa wraz z borem, którego wartość na 4696 Tal. 26 Sgr. 1 Fen. otaxowana, na 120,086 Tal. 14 Sgr. 3 Fen. oszacowane wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być dnia 19. Maja 1859. przed południem o o godzinie 11téj w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych sprzedanemi.

Wierzyciele, którzy dla pretensyi realnéj nieokazującéj się z księgi hypotecznéj zaspokojenia poszukają z ceny kupna, winni się z swoją pretensyą najpóźniéj w terminie zgłosić.

Śrem, dnia 13. Października 1858.

K. LISZKOWSKI

poleca za gotową zapłatę

Sztuczki Mousseline de Laine 15 berl. łokci 2 Tal.
Sztuczki Travèrs i Poil de Chèvre 15 berl. łokci 2 Tal. 15 Sgr.
Sztuczki Satin Laine 15 berl. łokci 3 Tal.
Sztuczki z odpasowanemi bokami po 4 Tal.
Sztuczki Bareżowe z wolantami po 3 i 4 Tal.
Kolorowe jedwabne materye w dawniejszych deseniach, łokieć berliński po 15 i po 20 Sgr.
Kolorowe materye Chiné berl. łokieć po 25 Sgr.

Podziękowanie.

Prześwietnemu Bractwu ślósarskiemu jako téż gronu obywatelskiemu z kaplicy Pana Jezusa jako i tym wszystkim, którzy wczoraj mężowi memu, naszemu najukochańszemu ojcu i dziadusiow Franciszkowi Gronwaldowi ostatnią usługę do grobu uczynili, składamy nasze najgłębsze podziękowanie w żałobie będący Pozostali.

Poznań, dnia 29. Listopada 1858.

Najlepszy olej do palenia,

czysty towar, przyznany jako palący się jasno i oszczędnie, przedaje jak dotąd nowy funt po 5 Sgr., przy wzięciu najmniéj 15 funtów po 4 Sgr. 10 Fen., centnar zaś po 15 Tal. 22 Sgr. 6 Fen.

Rafinerya oleju
Pinkusa Wolffsohna,
w Poznaniu przy Wronieckiéj ulicy Nr. 21.

Przedaż baranów w Panten

pod **Lignicą**
rozpocznie się dnia 1. Grudnia r. b.

W handlu ***Katarzyny Żupańskiéj*** przy ul. Koziéj Nr. 20. jest wielki dobór towarów wełnianych i dużo innych podobnych, które się stosują do pory teraźniejszéj i stósowne na gwiazdkę, do nabycia **tanio.**

Skład Herbaty Chińskiéj

KARAWANOWÉJ PECCO.

Co tylko odebrałem nowy transport czarnéj Rossyjskiéj Herbaty, wyborowemi gatunkami funt po 9, 12, 16, 20 i 24 Złotych.

Jako téż Mandarynen Arak. po 1 Tal. za wielką butelkę. Poznań w Październiku 1858.

J. N. Piotrowski.

Codzień świeżo paloną **kawę Menado z Mokką,** bardzo dobrego smaku, poleca

Izydor Appel, obok Król. Banku.

Młyńska ulica Nr. 4. jest pomieszkanie o 5ciu pokojach od Nowego roku do wynajęcia.

Kurs giełdy berlińskiéj.

Dnia 27. Listopada 1858	Stopa pCt.	Na pr. kurant papierami.	Na pr. kurant gotowizna.
Pożyczka rządowa dobrowolna	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{4}$
dito	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{2}$
dito z roku 1856. . . .	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{1}{2}$
dito z roku 1853. . . .	4	—	95
Obligi długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	84
dito Marchii Elektoralnéj i Nowéj.	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	—	$100\frac{3}{4}$
dito dito	$3\frac{1}{2}$	—	$82\frac{3}{4}$
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowéj	$3\frac{1}{2}$	—	$84\frac{1}{2}$
dito Prus Wschodnich . . .	$3\frac{1}{2}$	—	$82\frac{1}{4}$
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	84
dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	$93\frac{1}{4}$
dito W. X. Poznańskiego .	4	—	$99\frac{1}{4}$
dito W. X. Pozn. (nowe).	$3\frac{1}{2}$	—	$88\frac{1}{2}$
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	$84\frac{3}{4}$	—
dito Prus Zachodnich . . .	$3\frac{1}{2}$	—	82
Bilety rentowe Poznańskie	4	$92\frac{1}{4}$	—
Louisdory	—	—	$109\frac{3}{8}$
Akcye kolei żelazn. Starogr. Poznańsk.	4	—	$87\frac{1}{4}$